

BAB 9

PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1957

Sinopsis

Kesungguhan Raja-raja Melayu, para pemimpin dan rakyat dalam usaha menuntut kemerdekaan telah membawa misi kemerdekaan ke London. Misi rombongan ini berjaya mendapatkan persetujuan kerajaan British untuk memberikan kemerdekaan kepada negara kita melalui Perjanjian Kemerdekaan Tanah Melayu. Berikutan persetujuan ini dan setelah mendapat persetujuan Raja-raja Melayu, maka Suruhannya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu dibentuk yang akhirnya menghasilkan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957. Sementara itu, Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu ditandatangani bagi membentuk sebuah negara yang merdeka. Kandungan perjanjian ini berjaya menunjukkan nilai toleransi dan pengorbanan serta permuafakatan rakyat demi kestabilan dan kemakmuran negara.

Perundingan antara pihak Raja-raja Melayu dengan Perikatan.

November 1955

Rombongan Kemerdekaan bertolak dari Singapura.

1 Januari 1956

- Rundingan Kemerdekaan di London.
- Pembentukan Suruhannya Perlembagaan.

18 Januari-6 Februari 1956

Inti Pati Pembelajaran

1. Usaha rundingan kemerdekaan.
2. Peranan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.
3. Langkah pengubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka.
4. Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu.

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

1. Menghormati keputusan pemimpin negara.
2. Permuafakatan untuk kestabilan negara.
3. Sikap keterbukaan untuk kemajuan negara.
4. Menjunjung keluhuran perlembagaan.

Kemahiran Pemikiran Sejarah

1. Memahami kronologi langkah pengubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka.
2. Meneroka bukti permuafakatan antara rakyat untuk kestabilan negara.
3. Membuat imaginasi kesungguhan pemimpin pelbagai kaum berusaha mewujudkan negara yang stabil.
4. Membuat interpretasi tentang kepentingan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu.
5. Membuat rasionalisasi perlunya toleransi antara kaum demi kestabilan negara.

9 Mei 1957

Rombongan Tunku Abdul Rahman ke London untuk menambah baik kandungan draf Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.

31 Ogos 1957

Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu merdeka berkuat kuasa secara rasminya.

9.1 Usaha Rundingan Kemerdekaan

Pihak Raja-raja Melayu serta para pemimpin yang dipilih oleh rakyat dan pihak British mengadakan beberapa rundingan dalam usaha merintis jalan ke arah kemerdekaan. Sementara itu, beberapa perubahan di dalam dan di luar negara mempengaruhi usaha kemerdekaan negara kita.

Keadaan selepas Perang Dunia Kedua menyaksikan usaha membebaskan negara daripada penjajahan seperti di Mesir, India, Burma dan Filipina. Rakyat bangkit menentang penjajah dan mencapai kemerdekaan.

Kerajaan British memberikan jaminan bahawa mereka akan membantu Persekutuan Tanah Melayu untuk berkerajaan sendiri secepat mungkin.

Pilihan Raya Umum 1955 menjadi asas pembentukan perlembagaan ke arah berkerajaan sendiri.

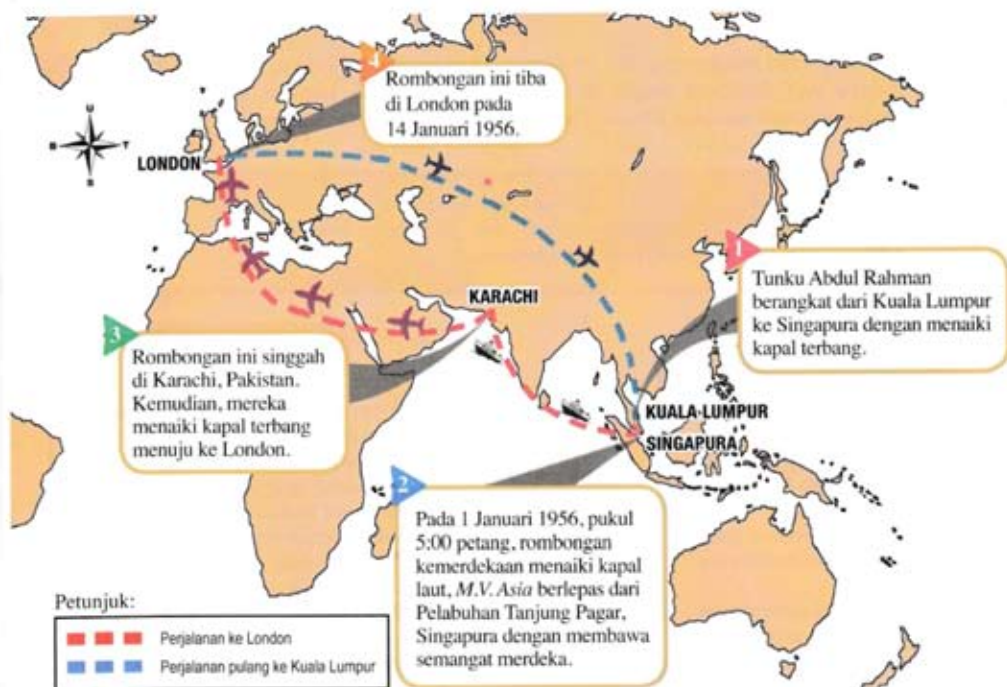
**Keputusan
rundingan
kemerdekaan antara
wakil Raja-raja
Melayu dengan wakil
Parti Perikatan**

Tunku Abdul Rahman dan wakil Raja-raja Melayu menjelaskan perlunya misi rundingan di London bagi membincangkan hal keselamatan, hubungan British-Tanah Melayu dan soal berkaitan dengan perlembagaan negara yang akan merdeka.

Ketika ini, wakil Raja-raja Melayu dan wakil Parti Perikatan mendapat sokongan segenap kaum tanpa mengira ideologi parti politik. Antara pihak yang menyokong perundingan ini termasuklah E.E.C. Thuraisingham, wakil orang Ceylon. Ketua Parti Rakyat, iaitu Ahmad Boestamam, pemimpin Parti Negara, wakil Parti Buruh dan wakil kaum Serani turut menyokong perundingan ini. Ahmad Boestamam menyeru agar rakyat menyokong usaha rombongan ke London ini.

Wakil Raja-raja Melayu	Wakil Parti Perikatan
Menteri Besar Perak: Dato' Panglima Bukit Gantang, iaitu Dato' Haji Wahab Abd Aziz	Tunku Abdul Rahman
Menteri Besar Selangor: Encik Abdul Aziz Abdul Majid	Dato' Abdul Razak Hussein
Menteri Besar Johor: Dato' Mohamad Seth Mohammad Said	H.S. Lee
Menteri Besar Kelantan: Dato' Nik Ahmad Kamil Haji Mahmood	Dr. Ismail Abdul Rahman

Sumber: Ibrahim Mahmood, 1981. *Sejarah Perjuangan Bangsa Melayu*. Kuala Lumpur: Penerbitan Pustaka Antara.

Perjalanan rombongan rundingan kemerdekaan ke London.

Sumber: Diubah suai daripada Jabatan Muzium Malaysia, 2003. Di Atas Runtuh Kota Melaka Kita Dirikan Negara Baru, Kuala Lumpur: Jabatan Muzium Malaysia.

Sebanyak 10 ribu orang dianggarkan menghantar rombongan kemerdekaan ke London di Tanjung Pagar, Singapura.

Rombongan Merdeka ke London.

Sumber: Malaysia. Arkib Negara Malaysia, 2006. *Arkib Warisan Eksklusif*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Rombongan kemerdekaan ke London.

Rombongan kemerdekaan Tanah Melayu diketuai oleh Tunku Abdul Rahman. Beliau merancang perjalanan rombongan ke Karachi dengan menaiki kapal laut. Tujuan beliau menyusun perjalanan sebegini agar dapat menggunakan masa pelayaran untuk berbincang dengan wakil Raja-raja Melayu. Tunku Abdul Rahman berbuat demikian bagi mendapatkan persetujuan supaya kedua-dua pihak dapat menyusun strategi bersama-sama apabila berunding dengan kerajaan British.

Dengan menggunakan peta pemikiran yang sesuai, lakarkan perjalanan rombongan kemerdekaan dari Kuala Lumpur ke London mengikut kronologi.

Rundingan kemerdekaan berlangsung dari 18 Januari 1956 hingga 6 Februari 1956, antara wakil Raja-raja Melayu, Parti Perikatan dengan British di Lancaster House, London. Ketika membalas ucapan alu-aluan daripada kerajaan British, Tunku Abdul Rahman telah menyatakan:

Rombongan saya sedang berusaha bagi mendapatkan taraf berkerajaan sendiri untuk Persekutuan Tanah Melayu dengan serta-merta dan kemerdekaan penuh pada tahun hadapan.

British

- Ahli Majlis Eksekutif, selain Ketua Setiausaha dan Peguam Negara dilantik oleh Pesuruhjaya Tinggi dengan nasihat Ketua Menteri.
- Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu harus memberikan ganti rugi kepada pegawai British yang diberhentikan.
- Mengadakan Perjanjian Pertahanan dan Bantuan Bersama antara Persekutuan Tanah Melayu dengan British.
- Pihak British dan Komanwel akan memberikan bantuan seperti pertahanan kepada Persekutuan Tanah Melayu.

Perkara yang dirundingkan dan disepakati di London

Perwakilan Tanah Melayu

- Menghapuskan jawatan Setiausaha Kewangan dan digantikan dengan Menteri Kewangan.
- Menuntut agar Menteri Hal Ehwal Ekonomi hendaklah dalam kalangan rakyat Persekutuan Tanah Melayu.
- Menginginkan Menteri Pertahanan daripada rakyat Persekutuan Tanah Melayu menggantikan Pengarah Gerakan yang disandang oleh pegawai British.
- Menuntut tarikh kemerdekaan tidak lewat dari 31 Ogos 1957.
- Berunding tentang isu Suruhanjaya Perlembagaan, kewangan, keselamatan dalam negeri dan perkhidmatan awam.

Sheikh Abdullah Fahim

Dalam rundingan merdeka ini, segala perbincangan dihasilkan dalam satu laporan setebal 20 halaman. Misi rombongan dari Persekutuan Tanah Melayu ini juga berjaya mendapatkan persetujuan kerajaan British untuk memberikan kemerdekaan kepada Tanah Melayu melalui satu perjanjian yang dikenali sebagai Perjanjian Kemerdekaan Tanah Melayu pada 8 Februari 1956. Dalam rundingan ini, kedua-dua pihak bersetuju untuk membentuk Suruhanjaya Perlembagaan yang berperanan merangka perlembagaan bagi negara kita.

Penetapan tarikh Kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957 ditentukan selepas Tunku Abdul Rahman dan beberapa pemimpin yang lain meminta pandangan daripada Sheikh Abdullah Fahim, ulama besar dari Kepala Batas, Pulau Pinang.

Sumber: www.arkib.gov.my. Dicapai pada 13 Julai 2019.

Laporan akhbar luar negara.

Sambutan Bersejarah

Sambutan Bersejarah di Melaka

Ketibaan rombongan merdeka diarak hingga ke Padang Banda Hilir, Melaka.

Tunku Abdul Rahman dan rombongan merdeka selamat tiba di Lapangan Terbang Batu Berendam, Melaka pada 20 Februari 1956. Rombongan merdeka diarak hingga ke Padang Banda Hilir, Melaka. Lebih kurang 100 ribu orang datang dengan menaiki bas, lori dan berjalan kaki dari seluruh negara. Mereka berkumpul untuk mendengar ucapan pengumuman tarikh kemerdekaan. Tunku Abdul Rahman memaklumkan bahawa melalui Perjanjian Kemerdekaan, negara kita akan diberikan kemerdekaan pada 31 Ogos 1957. Serentak dengan pengumuman itu, rakyat yang membanjiri Padang Banda Hilir, Melaka, melautkan "Merdeka" dengan bergemuruh. Langkah menuju kemerdekaan ini memperlihatkan gandingan kesungguhan semua pihak. Lantaran itu, keputusan yang dipilih oleh pemimpin negara harus dihormati supaya keharmonian berkekalan selamanya.

Leong Yew Koh berucap di Padang Banda Hilir, Melaka.

Ghafar Baba, mengetuai perhimpunan di Padang Banda Hilir, Melaka.

V.T. Sambanthan menyambut kepulangan Tunku Abdul Rahman dengan kalungan bunga.

Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan. Bangunan ini menempatkan sejarah perjalanan negara ke arah kemerdekaan negara. Memorial ini dinamakan sedemikian bagi memperingati peristiwa pengumuman kemerdekaan Tanah Melayu yang dibuat oleh Tunku Abdul Rahman.

Sumber: www.arkib.gov.my. Dicapai pada 4 Oktober 2019.

Tunku Abdul Rahman memberikan isyarat kemerdekaan kini dalam gegamaman.

Sumber: Malaysia. Jabatan Muzium Malaysia, 2003. *Di Atas Runtahan Kota Melaka Kita Dirikan Negara Baru*. Kuala Lumpur: Jabatan Muzium Malaysia.

9.2 Peranan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu

Berikutan persetujuan di London, maka pada 8 Mac 1956, setelah mendapat persetujuan Raja-raja Melayu, kerajaan British mengumumkan pembentukan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu atau Suruhanjaya Reid. Suruhanjaya ini memulakan tugasnya pada akhir bulan Jun 1956.

Antara tugas suruhanjaya ini termasuklah membincangkan, menyusun dan merangka Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka. Terma Rujukan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu dalam menjalankan peranannya adalah seperti yang berikut:

1. Memeriksa aturan perlembagaan yang wujud di seluruh Tanah Melayu, mengambil kira kedudukan dan martabat Ratu England dan Raja-raja Melayu.
2. Memberikan cadangan terhadap Perlembagaan Persekutuan sebagai unit tunggal, bebas dan berkerajaan sendiri dalam lingkungan Komanwel berdasarkan Demokrasi Berparlimen dengan dua Dewan Perundangan.
3. Mewujudkan kerajaan pusat yang kuat dengan kerajaan negeri juga mempunyai autonomi tertentu.
4. Melindungi kedudukan Raja-raja Melayu sebagai Raja Berperlembagaan di negeri masing-masing.
5. Mencadangkan satu jawatan bagi ketua negara, iaitu Yang di-Pertuan Besar (kemudiannya dikenali sebagai Yang di-Pertuan Agong) untuk Persekutuan Tanah Melayu.
6. Mengadakan satu bentuk kewarganegaraan bagi Persekutuan Tanah Melayu.
7. Menjaga kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum lain.

9-Tips

Dengan menggunakan peta pemikiran yang sesuai, bina Terma Rujukan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu dan peranannya.

Anggota Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan yang dilantik ini berkongsi latar belakang pengajian dalam bidang undang-undang dan berpengalaman dalam sistem Perundangan Komanwel yang sama.

Tugas Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu adalah seperti yang berikut:

Gerak Kerja Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu

1

Meminta cadangan daripada semua penduduk yang berminat secara bertulis atau lisan. Suruhanjaya ini menerima memorandum bertulis daripada pelbagai pihak untuk diteliti.

2

Meneliti kedudukan perlembagaan bagi negeri dalam Persekutuan, menghadap Raja-raja Melayu, Menteri Besar, Penasihat British dan pegawai negeri. Mereka juga bermesyuarat dan melawat negeri Melayu serta Negeri-negeri Selat.

3

Mengadakan persidangan untuk membincangkan pelbagai isu. Sebanyak 118 perjumpaan diadakan dari bulan Jun hingga bulan Oktober 1956. Mengkaji dan membuat laporan serta cadangan membentuk perlembagaan bagi sebuah negara merdeka.

Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan berunding dengan pelbagai pihak. Mereka menyuarakan idea dan pandangan bagi membentuk sebuah negara merdeka yang sejahtera. Sikap prihatin dan terbuka yang berterusan dizahirkan dalam penggubalan perlembagaan negara yang merdeka.

Anggota Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu

Lord Reid
(Britain)
Pengerusi

Sir William
Ivor Jennings
(Britain)

Sir William McKell
(Australia)

Hakim
B. Malik
(India)

Hakim
Abdul Hamid
(Pakistan)

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Langkah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang Merdeka

Beberapa langkah diambil sejak pembentukan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu. Antaranya termasuklah mendapatkan memorandum daripada pelbagai pihak. Suruhanjaya ini juga mengadakan rundingan dan akhirnya merangka draf perlembagaan.

1

Sebanyak 131 memorandum bertulis diterima antaranya daripada pihak Raja-raja Melayu, parti politik, badan awam dan orang perseorangan untuk dipertimbangkan. Memorandum ini berkaitan dengan corak pentadbiran, kewarganegaraan dan kedudukan istimewa orang Melayu, bahasa serta pendidikan.

Memorandum daripada Pihak Raja-raja Melayu

- Raja-raja Melayu mengemukakan memorandum baginda sendiri. Antaranya, baginda mencadangkan supaya Persekutuan yang merdeka mempunyai seorang Ketua Negara yang dikenali sebagai Yang di-Pertuan Agong.
- Yang di-Pertuan Agong harus dipilih oleh Raja-raja Melayu berdasarkan kekananan. Tempoh jawatan yang dicadangkan sebagai Yang di-Pertuan Agong ialah lima tahun. Yang di-Pertuan Agong boleh meletakkan jawatan dengan persetujuan Majlis Raja-Raja.
- Raja-raja Melayu melindungi kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum lain.

Memorandum daripada Parti Politik dan Pihak Awam

Soal Kewarganegaraan

- Parti Perikatan telah menyuarakan cadangan melalui memorandum yang dinamakan Testament Amanah Politik Perikatan. Semasa menyediakan memorandum ini, terdapat perbezaan pandangan tentang isu *jus soli* dalam parti Perikatan. Terdapat beberapa pihak dalam UMNO yang menolak pemberian kewarganegaraan *jus soli*.
- Dewan Perniagaan Melayu memohon mengetatkan soal kewarganegaraan.
- Persatuan Dewan Perniagaan Cina se-Malaya menggesa suruhanjaya membuat peruntukan bagi kewarganegaraan menerusi kelahiran.
- Masyarakat India menuntut kedudukan kewarganegaraan mereka diteliti.
- Masyarakat Serani mahu hak mereka dipertahankan.

Bahasa dan Pendidikan

- Memorandum daripada MCA menuntut supaya semua sekolah yang ada daripada aliran bahasa Inggeris atau vernakular perlu diteruskan.
- Memorandum juga mencadangkan supaya semua sekolah kebangsaan mempelajari bahasa Inggeris, Melayu, Cina dan Tamil.

2

Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu telah mengeluarkan draf perlembagaan yang mengandungi perkara yang berikut:

- Meneruskan sistem kerajaan Persekutuan dengan negeri mempunyai kuasa tertentu.
- Sistem kewarganegaraan berasaskan *jus soli* kepada semua yang lahir di Tanah Melayu.
- Kedudukan istimewa orang Melayu diteruskan.
- Raja-raja diterima dengan konsep Raja Berperlembagaan dengan seorang Yang di-Pertuan Agong dipilih bagi Persekutuan Tanah Melayu.
- Sebuah parlimen dengan dua Majlis Mesyuarat, iaitu Dewan Negara dan Dewan Rakyat dibentuk.

- Terdapat ahli UMNO yang tidak bersetuju dengan konsep *jus soli* kerana bimbang kedudukan istimewa orang Melayu akan tergugat.
- Agama Islam mestilah diakui sebagai agama rasmi.
- Bahasa Melayu dijadikan sebagai bahasa rasmi.

Reaksi terhadap Draf Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu

- Parti PAS pula mengkritik soal kewarganegaraan yang dianggap tidak menjaga kepentingan orang Melayu dan mahu kedudukan agama Islam menjadi asas pemerintahan negara.
- Menuntut bahasa Melayu dijadikan bahasa rasmi.

- Dato' Onn Jaafar dari Parti Negara menolak syarat kewarganegaraan yang longgar.
- Hal ini mendorong Parti Negara, PAS dan Parti Rakyat mengadakan kongres pada 4 Mei 1957 hingga 7 Mei 1957 untuk membincangkan draf perlembagaan ini.

- Terdapat juga sebahagian daripada pertubuhan masyarakat Cina ingin menjadikan bahasa Mandarin sebagai bahasa kebangsaan.
- Sementara itu, MIC mahukan syarat kewarganegaraan dan penggunaan bahasa Tamil diberikan perhatian.

Pada 9 Mei 1957, Tunku Abdul Rahman, Dato' Abdul Razak Hussein, Ong Yoke Lin dan V.T. Sambanthan berlepas sekali lagi ke London untuk berbincang dengan kerajaan British tentang isu kewarganegaraan dan beberapa isu yang belum muktamad. Beberapa perubahan dan pindaan dibuat pada draf perlembagaan.

Hasil pindaan disebarkan perkenan dan dibincangkan dalam Majlis Raja-Raja.

Draf ini kemudiannya dibawa ke Majlis Perundangan Persekutuan untuk dibentangkan dan dibahaskan pada 10 Julai 1957 hingga 11 Julai 1957.

Draf Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu akhirnya diluluskan oleh Parlimen British di London dan kemudiannya diluluskan oleh Majlis Perundangan Persekutuan pada 27 Ogos 1957. Dengan lulusnya rang undang-undang ini, maka Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 berkuat kuasa secara rasminya pada 31 Ogos 1957.

Kejayaan penggubalan perlembagaan ini membuktikan bahawa permuafakatan mampu membawa kestabilan negara. Sikap keterbukaan dengan menerima pandangan daripada pelbagai pihak perlu dipertahankan agar negara kekal maju dan harmoni.

Bincangkan memorandum yang diterima daripada parti politik dan pihak awam kepada Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan.

Kajian Kes

Toleransi antara kaum membolehkan negara kita mencapai kemerdekaan tanpa pertumpahan darah. Bincangkan.

9.4 Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu

Dalam usaha membentuk Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 (PTM), satu perjanjian telah ditandatangani pada 5 Ogos 1957 yang dinamakan sebagai Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu. Perjanjian ini mengandungi beberapa perkara seperti Pengamalan Raja Berperlembagaan dan Sistem Demokrasi Berparlimen, kewarganegaraan, kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum lain, kedudukan agama Islam dan bahasa. Perjanjian kemerdekaan ini ditandatangani antara Raja-raja Melayu dengan Sir Donald MacGillivray bagi pihak baginda Queen Elizabeth II di King's House, Kuala Lumpur. Perjanjian ini dijadikan asas pembentukan perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957.

Inti Pati Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957

1 Pengamalan Raja Berperlembagaan dan Sistem Demokrasi Berparlimen

Pemilihan seorang raja sebagai Yang di-Pertuan Agong yang dilantik dalam kalangan Raja Melayu setiap lima tahun sekali merupakan satu keistimewaan. Hal ini termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan 1957 seperti yang berikut:

30

BAGIAN IV

NEGERI PERSEKUTUAN

Bab 1—Raja bagi Tanah Melayu

32. (1) Hendak-lah ada sa-orang Raja bagi Negeri Persekutuan yang bergelar Yang di-Pertuan Agong, dan kedudukan baginda itu teratas daripada semua orang¹ dalam Negeri Persekutuan dan baginda itu tidak-lah boleh di-bawa apa² jua perbicaraan ka-atas-nya di-dalam mana³ jua mahkamah.

(2) Maka Permaisuri Yang di-Pertuan Agong itu (bergelar Raja Permaisuri Agong) dan derjat-nya hendak-lah berikut kemudian daripada Yang di-Pertuan Agong ya'ani teratas daripada semua orang¹ lain di-dalam Negeri Persekutuan.

(3) Maka Yang di-Pertuan Agong itu hendak-lah di-pilih oleh Majlis Raja⁴ sa-lama lima tahun, tetapi boleh-lah baginda itu pada barang bila masa jua meletakkan jawatan-nya dengan mengirinkan sa-pochok surat yang di-tanda tangani-nya kepada Majlis Raja⁴; atau pun baginda itu boleh-lah di-pechat oleh Majlis Raja⁴, lalu berhenti-lah baginda daripada memegang jawatan sa-telah berhenti daripada menjadi Raja itu.

(4) Sharat⁵ Bahagian I dan III Jadual Yang Ketiga itu hendak-lah terpakai tentang memilih dan memecat Yang di-Pertuan Agong itu.

Sebahagian kandungan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957.

2 Kewarganegaraan

Setiap orang yang dilahirkan dalam Persekutuan pada atau selepas hari merdeka akan menjadi warganegara. Kewarganegaraan diberikan dengan tiga cara. Pertama, melalui penguatkuasaan undang-undang [Perkara 14]. Kedua, memohon didaftarkan sebagai rakyat [Perkara 15] dan ketiga, memohon untuk menukar kewarganegaraan atau naturalisasi [Perkara 19]. Perkara ini dapat dilihat dalam Perlembagaan Persekutuan 1957.

BAGIAN III

WARGA NEGARA

Bab 1—Meminta Jadi Warga Negara

14. (1) Dengan tertala¹ kepada Pasal (2), orang² seperti yang tersebut di-bawah ini menjadi warga negara menurut kuat kuasa undang³, ia-itu:

(a) tiap⁴ orang yang sa-belum Hari Merdeka menjadi warga negara Negeri Persekutuan

dengan menepati apa⁵ sharat dalam Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu, tahun 1948, sama ada menurut kuat kuasa undang³ atau lain⁶ daripada itu;

(b) tiap⁴ orang yang lahir dalam Negeri Persekutuan pada atau pun sa-lepas Hari Merdeka;

(c) tiap⁴ orang yang lahir di-luar Negeri Persekutuan pada atau pun sa-lepas Hari Merdeka bapa-nya menjadi warga negara pada masa ia lahir itu dan sama ada bapa-nya itu telah di-lahirkan dalam Negeri Persekutuan atau pun bapa-nya itu bekerja dengan Kerajaan Negeri Persekutuan atau pun Kerajaan sa-sabuh Negeri pada masa anak-nya lahir itu.

(d) tiap⁴ orang yang lahir di-luar Negeri Persekutuan pada atau sa-lepas Hari Merdeka bapa-nya menjadi warga negara pada masa ia lahir itu; jika surat beranak-nya itu di-daftarkan di-sabuh Kedutaan Tanah Melayu dalam tempoh satu tahun lepas ia lahir itu, atau lebeh daripada suatu tahun seperti yang di-benarkan oleh Kerajaan Persekutuan berhubung dengan mana⁷ satu kelahiran yang tertentu.

Menjadi warga negara menurut kuat kuasa undang³.

Raja bagi Negeri Persekutuan dan Permaisuri-nya.

Perjanjian Persekutuan menjaga kedudukan istimewa orang Melayu. Walaupun semua rakyat Persekutuan Tanah Melayu mempunyai hak serta kewajipan yang sama, rakyat keturunan Melayu diberikan beberapa keutamaan dengan mengambil kira status mereka sebagai rakyat asal Tanah Melayu. Hak untuk masyarakat lain tetap dipelihara dan dilindungi. Perkara ini termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan 1957 seperti yang berikut:

153. (1) Maka Yang di-Pertuan Agong bertanggungjawab atas perkara menjaga kedudukan istimewa orang Melayu serta hak² yang halal bagi kaum³ yang lain⁴ menurut syarat⁵ Perkara ini.

(2) Walau apa pun dalam Perlembagaan ini, tetapi dengan terta'alok kepada syarat⁶ Perkara 40 serta Perkara ini, Yang di-Pertuan Agong hendaklah menjalankan kewajipan⁷nya menurut Perlembagaan ini dan undang⁸ persekutuan sa-chara yang wajib kerana menjaga kedudukan istimewa orang Melayu dan menentukan peruntukan bagi orang Melayu dalam jawatan kerajaan (sa-lain daripada jawatan Kerajaan Negeri) scholarship, allowance atau lain⁹ keutamaan tentang pelajaran atau latihan atau pun kemudahan khas yang di-beri oleh Kerajaan Persekutuan, dan peruntukan surat kebenaran atau lesen jika dikehendaki oleh undang¹⁰ persekutuan apa¹¹ jua surat kebenaran atau lesen tersebut untuk menjalankan apa¹² perusahaan atau perniagaan, dengan terta'alok kepada syarat¹³ undang¹⁴ itu dan Perkara ini.

Peruntukan mengenai jawatan, perniagaan, dan sa-bagai sa-lain bagi orang Melayu.

Dalam Perjanjian Persekutuan ini, bahasa Melayu diiktiraf sebagai bahasa kebangsaan. Bahasa Melayu dijadikan bahasa pengantar dan bahasa komunikasi. Perkara ini termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan 1957 seperti yang berikut:

100

BAB LAIN

PERKARA 'AM DAN LAIN¹

152. (1) Bahasa kebangsaan ialah bahasa Melayu dan hendaklah dengan apa² jua jenis tulisan seperti yang di-undang³kan oleh Parlimen:

Di-kecualikan bahawa—

(a) tidak-lah sa-kali⁴ sa-saorang di-tegah atau di-larang daripada menggunakan sa-lain daripada untuk makau⁵ rasmi, atau daripada mengajar atau mempelajari apa⁶ jua bahasa lain; dan

(b) tiada apa⁷ jua dalam fasal ini akan merosakkan hak Kerajaan Persekutuan atau Kerajaan sa-sabua Negeri tentang menjaga dan memelihara fasal pengguna dan mempelajari bahasa apa⁸ jua kaum lain di-Negeri Persekutuan.

Agama Islam sebagai agama Persekutuan dan agama lain boleh diamalkan dengan aman dan damai di negara kita. Perkara ini termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan 1957 seperti yang berikut:

3. (1) Agama di-Negeri Persekutuan ia-lah agama Islam; akan tetapi agama² yang lain boleh di-amalkan dengan aman dan damai dalam mana³ jua Negeri dalam Negeri Persekutuan.

Kelahiran beragama.

11. (1) Tiap² sa-orang berhak mengikut agama-nya sendiri, dan boleh mengembangkan-nya tetapi dengan terta'alok kepada Fasal (4) di-bawah ini.

(2) Siapa³ jua tidak boleh di-paksa membayar apa⁴ jua cukai yang hendak di-khaskan baik kesemua sa-kali atau sa-bahagian daripada-nya sahaja, kerana makau⁵ agama yang lain daripada agama-nya sendiri.

(3) Umat⁶ tiap⁷ sa-suatu agama berhak—

- (a) menguruskan hal ahlwal agama-nya sendiri;
- (b) menubuhkan dan menjaga pertubuhan dan rumah⁸ kegunaan agama atau khairat; dan
- (c) memperoleh dan memiliki harta dan mentadbirkan-nya mengikut undang⁹.

Tegasnya, Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957 merupakan cerminan sikap permuafakatan dan tolak ansur pelbagai pihak. Sebagai warganegara yang cinta akan negara, kita seharusnya menjunjung prinsip keluhuran perlembagaan supaya negara kekal aman dan berdaulat.

Gandingan permuafakatan antara wakil Raja-raja Melayu dengan pemimpin negara dalam usaha memperoleh kemerdekaan telah menampakkan hasil. Sekembalinya rombongan kemerdekaan ke tanah air, mereka diraikan di Padang Banda Hilir, Melaka, bagi mengumumkan tarikh kemerdekaan negara. Sementara itu, bagi mewujudkan sebuah negara yang merdeka, Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu telah dibentuk. Hasil permuafakatan semua pihak, Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu ditandatangani dan perjanjian ini menjadi asas kepada terbentuknya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 yang merdeka.

Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957

Usaha Rundingan Kemerdekaan

**Peranan Suruhanjaya Perlembagaan
Persekutuan Tanah Melayu**

- Gerak Kerja Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.

**Langkah Penggubalan Perlembagaan
Persekutuan Tanah Melayu yang Merdeka**

Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu

- Inti pati Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957.

Aktiviti 1: Ulas Gilir (Rotating Review)

Arahan:

1. Murid membentuk kumpulan dan menerima gambar di bawah.
2. Mereka mencatatkan idea dan jawapan di atas kertas sebak dan memaparkannya di tempat kumpulan masing-masing.
3. Setiap kumpulan akan bergerak dari satu kumpulan ke satu kumpulan untuk membuat penilaian hasil perbincangan.
4. Setiap kumpulan boleh membuat komen, idea tambahan atau persoalan pada kertas sebak berkenaan dengan menggunakan pen yang berlainan warna.

Sumber: Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan Banda Hilir, Melaka.

Setiap kumpulan diberikan gambar diorama di atas dan menjawab soalan yang berikut:

- (a) Terangkan situasi yang anda lihat dalam gambar diorama di atas.
- (b) Pada pendapat anda, mengapakah tempat tersebut menjadi pilihan peristiwa di atas?
- (c) Apakah perasaan anda apabila melihat peristiwa ini? Berikan alasan anda.
- (d) Sekiranya anda berada semasa peristiwa tersebut berlaku, apakah yang akan anda lakukan bagi menjadikan peristiwa ini bermakna kepada anda?

Aktiviti 2: Main Peranan (Role Play)

Arahan:

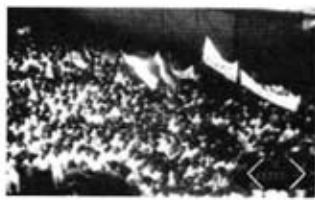
1. Murid dimaklumkan dalam pelajaran terdahulu akan aktiviti ini bagi membuat persediaan dan mencari maklumat.
2. Murid diberikan tanggungjawab untuk memegang satu peranan atau watak.
3. Murid membuat persembahan dengan memainkan peranan atau watak serta situasi yang telah diberikan.

Babak 1:

Wakil rombongan ke London.

Sumber: Malaysia, Arkib Negara Malaysia, 2006. Arkib Warisan Eksklusif, Kuala Lumpur; Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Babak 2:

Menghantar rombongan Tunku Abdul Rahman ke London di Tanjung Pagar, Singapura.

Sumber: Pusat Maklumat Utusan dan Unit Foto Utusan Melayu (M) Bhd.

Babak 3:

Tunku Abdul Rahman dan rombongan tiba di London.

Sumber: Malaysia, Jabatan Warisan Negara, 2007. Merdeka Obor Satu Perjuangan, Kuala Lumpur; Jabatan Warisan Negara.

Babak 4:

Mengadakan Perjanjian Kemerdekaan di London.

Sumber: Malaysia, Jabatan Warisan Negara, 2007. Merdeka Obor Satu Perjuangan, Kuala Lumpur; Jabatan Warisan Negara.

Babak 5:

Tunku Abdul Rahman dan rombongan tiba di Melaka.

Sumber: Malaysia, Arkib Negara Malaysia, 2006. Arkib Warisan Eksklusif, Kuala Lumpur; Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Babak 6:

Tunku Abdul Rahman berucap serta memaklumkan tarikh kemerdekaan negara.

Sumber: Malaysia, Jabatan Warisan Negara, 2007. Merdeka Obor Satu Perjuangan, Kuala Lumpur; Jabatan Warisan Negara.

Selain aktiviti Main Peranan dalam situasi di atas, murid boleh menjawab soalan yang berikut melalui aktiviti berkumpulan:

Kumpulan 1: Nyatakan kepentingan setiap peristiwa di atas.

Kumpulan 2: Jelaskan pengajaran yang boleh diteladani daripada tokoh dan peristiwa di atas.

Soalan 1 berdasarkan situasi di bawah.

Situasi 1: Pengenalan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

Situasi 2: Pilihan Raya Majlis Perundangan Persekutuan 1955.

1. Apakah kesan daripada situasi di atas?
 - A. Imperialisme semakin diperluas
 - B. Negara menuju ke arah berkerajaan sendiri
 - C. British mengukuhkan kedudukan di negara kita
 - D. Pentadbiran Tentera British mulai diperkenalkan

Soalan 2 berdasarkan gambar di bawah.

Perjanjian Kemerdekaan 8 Februari 1956.

2. Apakah perkara yang dipersetujui dalam perjanjian tersebut?
 - A. Pemansuhan Sistem Ahli
 - B. Penubuhan Majlis Raja-Raja
 - C. Pengisytiharan Pembentukan Malaysia
 - D. Pembentukan sebuah Suruhanjaya Perlembagaan

Pernyataan di bawah berkaitan dengan hasil persetujuan di London.

Pada 8 Mac 1956, kerajaan British mengumumkan pembentukan suruhanjaya bebas setelah mendapatkan persetujuan Raja-raja Melayu.

3. Apakah peranan suruhanjaya tersebut?
 - A. Mengadakan pilihan raya
 - B. Mengkaji dasar pendidikan kebangsaan
 - C. Merangka perlembagaan negara yang merdeka
 - D. Membentuk satu badan khas mengatasi ancaman komunis

4. Jawab soalan yang berikut berdasarkan pernyataan di bawah.

Berikutan persetujuan di London, maka pada 8 Mac 1956, kerajaan British mengumumkan pembentukan suruhanjaya bebas yang dikenali sebagai Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu atau Suruhanjaya Reid setelah mendapat persetujuan Raja-raja Melayu.

Sumber: Nik Anuar Nik Mahmud, 2011. *Biografi Tun Abdul Razak*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Berikan nama ahli yang menganggotai Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.
 - Nyatakan peranan suruhanjaya ini.
 - Pada pendapat anda, mengapakah suruhanjaya ini menerima banyak memorandum daripada pelbagai pihak?
5. Gambar menunjukkan peristiwa yang berlaku di Padang Banda Hilir, Melaka.

Leong Yew Koh berucap.

Sumber: Malaysia. Jabatan Muzium Malaysia, 2003. *Di Atas Runtuh Kota Melaka Kita Dirikan Negara Baru*. Kuala Lumpur: Jabatan Muzium Malaysia.

Tunku Abdul Rahman berucap.

Sumber: Malaysia. Jabatan Warisan Negara, 2007. *Merdeka Ohor Satu Perjuangan*. Kuala Lumpur: Jabatan Warisan Negara.

- Ceritakan apa yang anda lihat daripada kedua-dua gambar tersebut.
- Mengapakah pengumuman tarikh kemerdekaan penting kepada rakyat di negara kita?
- Terangkan nilai yang boleh diteladani daripada tokoh dan peristiwa di Padang Banda Hilir, Melaka.

Nilai, Patriotisme dan Iktibar

- Permuafakatan pemimpin dalam usaha menjayakan misi negara demi kesejahteraan rakyat dan negara.
- Kesungguhan pemimpin dan rakyat daripada pelbagai kaum bertolak ansur untuk membentuk masa depan negara yang gemilang.
- Kita hendaklah meneladani sikap pemimpin yang berusaha untuk merangka masa depan negara dengan mengambil kira setiap aspek tuntutan rakyat agar negara kekal aman dan makmur.

Diri dan Keluarga

Sewajarnya, kita meneruskan sikap bertolak ansur dan saling menghormati serta menyayangi antara satu sama lain agar negara kekal sejahtera.

Negara

Tanggungjawab menggemilangkan negara yang telah dicorakkan oleh pemimpin dahulu dan masa ini terletak pada bahu setiap warganegara Malaysia.

Ahli Kabinet Persekutuan Tanah Melayu 1957 yang bekerjasama untuk menggemilangkan negara kita.

Sumber: Malaysia, Jabatan Warisan Negara, 2007. Merdeka Oleh Satu Perjuangan. Kuala Lumpur: Jabatan Warisan Negara.